

LIST MINISTRA
GENERALNEGO
DO SIÓSTR

KLARYSEK KAPUCYNEK

RZYM, 17 WRZEŚNIA 2019

ŚWIĘTO STYGMATÓW ŚW. FRANCISZKA

Prot. N° 00804/19

Kochane Siostry,

NIECH PAN OBDARZY WAS POKOJEM!

W 2017 roku Br. Mauro Jöhri wystosował List zatytułowany „*Dwa oblicza tego samego charyzmatu*”¹. Dzisiaj pragnę powrócić do tamtego listu i zaprosić was do podjęcia nowych kroków na drodze komunii i uczestnictwa we wspólnej rewizji waszych Konstytucji.

Cenny dar, jaki uczynił wam Papież Franciszek poprzez Konstytucję Apostolską „*Vultum Dei Quaerere*” oraz normy dotyczące jej zastosowania zawarte w Instrukcji Kongregacji Życia Konsekrowanego „*Cor Orans*”, zapoczątkowały wśród was bardzo piękny ruch refleksji i wymiany myśli. Dodaje również otuchy świadomość,

jak bardzo zaangażowałyście się w ten proces w następstwie Międzynarodowego Spotkania Kapucynek, które odbyło się w Meksyku w 2016 roku, wraz z echem, jakie wzbudziły propozycje międzynarodowej komisji sióstr dotyczące fazy przygotowawczej rewizji tekstu Konstytucji. Dzięki twórczym metodom, pomimo dzielących was różnic i konieczności przystosowań, byłyście w stanie opracować tematy zaproponowane w zakresie formacji permanentnej jako wprowadzenie do właściwej rewizji tekstu.

Należy także wspomnieć o tym, że nie chodzi o „reformę” Konstytucji, lecz o ich „rewizję”; oznacza to, że aktualny posoborowy tekst pozostanie w gruncie rzeczy niezmienny co do struktury i własnej tożsamości, i jako wciąż ważny będzie stanowił źródło inspiracji,

¹ List okólny do Klarysek Kapucynek (Prot. n. 00268/17), 25 marca 2017.

jednakże wprowadzone zostaną do niego akcenty teologiczne i zmiany kanoniczne pochodzące z nowych dokumentów kościelnych dla sióstr kontemplacyjnych i podkreśli się elementy, które uzyskały największą zgodę osiągniętą w procesie przeprowadzonej pośród was konsultacji.

1. ZNACZENIE KONSTYTUCJI: TOŻSAMOŚĆ, AKTUALIZACJA, KOMUNIA

Konstytucje stanowią fundamentalny kodeks mający na celu lepszą ochronę własnego powołania i tożsamości instytutów². Mają służyć pomocą w zachowywaniu Reguły zgodnie z intencją św. Klary i wskazaniami Kościoła, dostosowując i uzupełniając przepisy w różnych warunkach życia. Konstytucje te *„skuteczniej pomagają wam głębiej wniknąć w ducha waszych Założycieli Franciszka i Klary oraz waszego Zakonu”*³.

Jednak, oprócz nakreślenia tożsamości, Konstytucje wskazują kryteria i odpowiedni sposób wprowadzenia w życie ideałów w warunkach naszego czasu i w różnorodnych kontekstach. Faktycznie, w Konstytucjach *„wciąż aktualna jest ta sama duchowość Zakonu Sióstr Ubogich, dostosowana do obecnych warunków”*⁴. Są stałą zachętą i pewnym przewodnikiem do nieustannej odnowy sióstr i wspólnot⁵.

Konstytucje stanowią jednoznaczny i konkretny projekt komunii pomiędzy siostrami na całym świecie, żyjącymi w różnych kontekstach kulturowych, przyczyniając się do jedności i spójności Zakonu, ponieważ są *„doskonałym środkiem utrzymania duchowej jedności między klasztorami, które w tylu i tak różnych krajach chcą zachować Regułę”*⁶.

W procesie rewizji konstytucyjnego tekstu pożyteczne okaże się nie zapominanie o tym potrójnym celu, który stanowi jego najgłębsze znaczenie: Konstytucje są tekstem mającym na celu ochronę tożsamości, sprzyjanie odpowiedniemu wprowadzeniu w życie ideału oraz środkiem w zachowaniu jedności pośród różnorodności.

2. DRUGI ETAP: REWIZJA RESPEKTUJĄCA TEKST I JEGO UBOGACENIE

W zgodności z projektem zatwierdzonym na Międzynarodowym Spotkaniu w roku 2016, starano się opracować itinerarium rewitalizacji sposobu życia charyzmatem. Dlatego też pierwszy etap został w dużej części poświęcony refleksji i dialogowi na temat różnorodnych punktów waszego życia jako sióstr Klarysek Kapucynek – punktów, które na podstawie doświadczenia domagają się nowych sformułowań. Etap ten, rozpoczęty w październiku 2017 roku i mający się zakończyć w październiku 2019, miał na celu zmobilizowanie sióstr do szeroko zakrojonej refleksji według metod, które Federacje uznały za najbardziej odpowiednie. W ten sposób, dzięki wkładowi i refleksji wielu sióstr, zgromadzony został bogaty materiał, który posłuży w realizacji kolejnego etapu.

Drugi etap będzie polegał właśnie na rewizji konstytucyjnego tekstu, mającej na celu przedstawienie propozycji zmian opierającej się na dwóch głównych postawach. Po pierwsze, chodzić będzie o respektowanie aktualnego tekstu w jego podstawowej strukturze, ponieważ każde zdanie i każde słowo mają za sobą jakąś konkretną wartość, refleksję i historię. Po drugie, chodzi o ubogacenie tekstu, biorąc pod uwagę przede wszystkim nowe dokumenty Kościoła, które trzeba będzie włączyć w tekst tak, aby nie zniszczyć jego wewnętrznej i strukturalnej harmonii. Nie chodzi o prostą adaptację tekstu do nowych przepisów kanonicznych;

² Kodeks Prawa Kanonicznego 587, § 1.

³ Konstytucje Mniszek Klarysek Kapucynek, n. 5.

⁴ Konstytucje Mniszek Klarysek Kapucynek, n. 221.

⁵ Por. Konstytucje Mniszek Klarysek Kapucynek, n. 226.

⁶ Konstytucje Mniszek Klarysek Kapucynek, n. 221.

proponuje się rewizję właściwie umotywowaną i pogłębioną, pełną szacunku dla tekstu i ubogającą go.

Jak łatwo można zrozumieć, nie będzie to zadanie proste. To dlatego siostronom należącym do Międzynarodowej Komisji, a reprezentującym regiony i Federacje całego Zakonu, będzie towarzyszyła grupa ekspertów, którzy posłużą im radą i kierownictwem w różnych specyficznych dziedzinach. Komisja sióstr, wspólnie z towarzyszącymi im ekspertami, będzie pracować nad udoskonaleniem propozycji zmian, starając się pozyskać jak najszerszą zgodę i opierając je zarówno na dokumentach jak i na refleksji sióstr. W ten sposób dojdzie się do sformułowania propozycji rewizji poszczególnych rozdziałów Konstytucji w sposób jak najbardziej wyważony i udokumentowany – propozycji, które następnie zostaną rozesłane do wszystkich klasztorów, aby mogły być odpowiednio przestudiowane.

Każda Federacja lub Stowarzyszenie będą miały prawo wystąpienia do Komisji Międzynarodowej swojej przedstawicielki w celu ułatwienia komunikacji i zdynamizowania prac. Jest rzeczą jasną, że te Federacje, które postanowią pracować razem, zwłaszcza należące do tego samego kraju lub regionu,

będą mogły za wspólną zgodą wysłać jedną siostrę.

A oto bracia specjaliści, których wyznaczyłem do towarzyszenia pracom na tym etapie i którzy w duchu braterskim będą współpracować z siostrami Komisji:

- br. Francesco Neri,
- br. Bernardo Nestor Molina,
- br. José Angel Torres Rivera.

3. ITINERARIUM SYNODALNE

Praca nad rewizją Konstytucji jest doskonałym sposobem doświadczenia konstytutywnej „synodalności” Kościoła⁷. Słowo „synod” etymologicznie oznacza „wspólną drogę”, „wspólnie odbywaną podróż”, a w tradycji odnosi się do drogi odbywanej wspólnie przez członków Ludu Bożego. Od pierwszych wieków słowem tym określano przede wszystkim zgromadzenia zwoływane na różnych poziomach (diecezjalnym, prowincjalnym lub regionalnym, patriarchalnym i powszechnym) dla rozeznawania, w świetle Słowa Bożego i wsłuchując się w głos Ducha Świętego, wynikających od czasu do czasu kwestii doktrynalnych, liturgicznych, kanonicznych i duszpasterskich. Niedawno Papież Franciszek powiedział, że „*droga synodalności jest drogą, której Bóg oczekuje od Kościoła trzeciego tysiąclecia*”⁸, ponieważ „*kroczenie razem jest konstytutywną drogą Kościoła; jest cyfrą, która pozwala nam na interpretację rzeczywistości oczami i sercem Boga, warunkiem naśladowania Pana Jezusa i bycia sługami życia w tych zranionych czasach. Synodalny rytm i oddech objawiają to, kim jesteśmy oraz dynamizm komunii, który ożywia nasze decyzje*”⁹.

Droga, którą przebywacie dokonując rewizji waszego fundamentalnego tekstu, pełna

⁷ Por. Międzynarodowa Komisja Teologiczna, *Synodalność w życiu i misji Kościoła*, 2 marca 2018.

⁸ Papież Franciszek, *Przemówienie z okazji Wspomnienia 50-tej rocznicy Ustanowienia Synodu Biskupów*, 17 października 2015, AAS 107 (2015) 1139.

⁹ Papież Franciszek, *Przemówienie na rozpoczęcie 70-ego Zgromadzenia Konferencji Biskupów Włoskich*, 22 maja 2017.

radości i nadziei, chociaż nie pozbawiona trudności, winna być ożywiana głęboką duchowością komunii i naznaczona szczególnym stylem kontemplacyjnym. To droga spotykania się Wspólnot, Federacji, Międzynarodowej Komisji itd. ..., odbywana zawsze w klimacie modlitwy, refleksji i wewnętrznego rozeznania, ponieważ tylko w ten sposób może się ona stać źródłem prawdziwej odnowy.

Komunia, na pierwszym miejscu, jest spotkaniem z Bogiem Trójcą, tajemnicą komunii. Dlatego nie chodzi o mnożenie spotkań z uszczerbkiem dla życia modlitwy, lecz o ułatwienie tworzenia znaczących przestrzeni na różnych poziomach, motywowanych duchowo, dobrze przygotowanych i wybranych, bez narażania na szwank rytmu życia modlitwy każdej pojedynczej wspólnoty.

W efekcie kompleksowej lektury Konstytucji „*Vultum Dei Quaerere*” szybko wychodzą na pierwszy plan dwa elementy, które

powracają wielokrotnie jak refren: rozeznanie i dialog, na tle życia poświęconego modlitwie kontemplacyjnej. Zachęcam was do kontynuacji tej „synodalnej” drogi, którą przemierza cały Kościół, wprowadzając w życie rozeznanie i dialog charakteryzujące się głęboką mądrością osób poświęcających wiele czasu na to, aby pozwolić się dotknąć tajemnicy Boga.

4. ZWOŁANIE

Biorąc pod uwagę to wszystko o czym powyżej, zwołuję delegatki Federacji tworzące Międzynarodową Komisję rewizji Konstytucji, wraz z mianowanymi doradcami, na spotkanie w Rzymie w pierwszych miesiącach roku 2020, aby rozpocząć pracę nad drugim etapem wspomnianego procesu, tak aby bez pośpiechu – lecz także bez zwłoki – kontynuować tę przebogatą wspólną drogę.

Zapraszam również siostry Klaryski Kapucynki, żyjące w przeróżnych rzeczywistościach i sytuacjach, w swych kontekstach i kulturach, do oczekiwania od Komisji wskazań co do podejmowania nowych kroków w zakresie komunii, oraz do przyjęcia łaski, którą przyniesie rewizja tekstu określającego waszą tożsamość, aktualizującego sposób jej przeżywania i jednoczącego w tym samym duchu klasztery całego świata.

Niech święta Klara wstawi się za wami, aby *“sam Pan, który dał dobry początek, dawał wzrost i wytrwanie do końca”*¹⁰.

Z BRATERSKIM POZDROWIENIEM,

BR. ROBERTO GENUIN
MINISTER GENERALNY OFMCAP

¹⁰ Święta Klara z Asyżu, *Testament*.